

सगोत्रं प्रवरत्रयम्...अगस्तिदार्ढ्युतश्चैव इध्मवाहन एव च SkandP. iii(2). 39. 178; iii(2). 39. 206; iii(2). 39. 253; BhaviP. 363B. 5 (ii(2). 9. 22); BrahmP. 70. 37; 6 name of an incarnation of Śiva (शङ्करावताराः) तेषां नामान्यथ ब्रूमः... अगस्तिश्च ŚaddarSa.(Rā.) 93; 7 (in pl.) [cf. P. ii. 4. 70] descendants of Agastya तस्माद्रगस्तयो बहिर्धेव कुरुपाञ्चालेभ्यः JaimiBr. 2. 220; ĀśvaSS. II. vi. 15. 3; BaudhSS. iii. 463. 6; ĀpaSS. xxiv. 10. 9; MānSS. 218. 1; यक्षाणां राक्षसानां च पौलस्त्यागस्तयश्च ये BrahmāṇḍP. ii. 7. 162; अगस्तयः । ...पृथासूनो-स्तीर्थयात्राकथा व्यधुः DvyāśraKā. 15. 29; अगस्तीनामागस्त्यमाहेन्द्रमायोमुवेति NirṇaSi. 217. 14; अगस्तीनां छात्रा इत्यर्थविवक्षायाम्...अगस्तीयाः LaSābdeSe. ii. 222. 4; n. fruit and flower of *Agasti grandiflora* अगस्तिः...ही तु स्यात् तस्य फलपुष्पयोः NānārthāSaṁ. ii. 59. 147.

अगस्तिकुडमल (agasti-kudmala) *m.* a bud of *Sesbania grandiflora* (चन्द्रापीडः) अगस्तिकुडमलैः...कृतपुण्यपुष्पप्रकारम्...चण्डिकामपश्यत् Kād. 224. 20.

अगस्तिकुण्ड (agasti-kunḍa) *n.* name of a sacred pool अगस्तिकुण्डे च ततः संतप्यं च पितामहान् । ...गच्छेत्...शिवलोकं नरोत्तमः SkandP. iv. 61. 178; TristhaSe. 261. 2.

अगस्तिक (agasti-ka) *m.* the tree *Agasti grandiflora* अगस्तिको मुनिनामा कुम्भयोनिश्च स स्मृतः । ...द्रोणपुष्पी कुतुम्बिका AstāNi. (SHARMA'S Ed.) 33. 250.

अगस्तिकुसुम (agasti-kusuma) *n.* flower of *Sesbania grandiflora* लभामहे वयं नाथ नागस्तिकुसुमान्यपि PariPar. 12. 345; BhārPraNi. 152. 47.

अगस्तिकोप (agasti-kopa) *m.* wrath of (the sage) Agasti अगस्तिकोपात्संजातः सर्पदेहो महीपतिः DeviBhāP. iii. 39. 52.

अगस्तिगोत्र (agasti-gotra) *n.* lineage of (the sage) Agasti अथ मत्स्यपुराणोक्तोऽगस्तिगोत्रप्रवरनिर्णयः ViraMi. (Saṁskāra.) 678. 24.

अगस्तिघृत (agasti-ghṛta) *n.* ghee (made) of *Sesbania grandiflora* सहिष्णु...व्यञ्जनम्... । अगस्तिघृतवच्छेष्टं भोजनारोचकेष्वपि HāriS. iii. 6. 33.

अगस्तिचार (agasti-cāra) *m.* the path of Canopus, the course of the Agasti star नक्षत्रकूर्मविभागेन देशेष्वगस्तिचारः BrSaṁ. 2. 5(5)

अगस्तिरत्न (agasti-tattva) *n.* a gem brought from the Himālaya and Indus (described as of four different colours, white, pale-yellow, red and dark-blue) पिङ्गस्फटिकं गोमेदोऽगस्तिरत्नं (v. l. °त्त्वं तमोमणिः ParyāMu. 5. 10.

अगस्तितीर्थ (agasti-tīrtha) *n.* name of a sacred place, name of a sacred pool अगस्तितीर्थम्...गच्छेत् SkandP. iii(1). 16. 1; iv. 61. 177; अगस्तितीर्थतीर्थं च गत्वा दीर्घतमा मुनिः । अथ पुत्रं ददश्यामि कक्षीवन्तम् SkandP. iii(1). 16. 96.

अगस्तिपत्र (agasti-pattra) *n.* a leaf of the tree *Sesbania grandiflora* अगस्तिपत्रस्वरसेन नस्यं निहन्ति चातुर्थिकमुग्ररूपम् SiddhYo. 1. 238; HāriS. iii. 2. 206.

अगस्तिपथ्या (agasti-pathyā) *f.* a kind of the yellow *Terminalia chebula* मुनिमेषजं त्वगस्तिपथ्यायाम् AnekāSaṁ. 5. 12 (comm. हरीतकीभेदः)

अगस्तिपुष्प (agasti-puspa) *n.* flower of *Sesbania grandiflora* अगस्तिपुष्पतोये तु भावितं बहुशोऽञ्जनम् । ... अञ्जितं नेत्रे दिवा नक्षत्रदशकम् ĪśānSiPa. i. 51. 40; RaseCin. 4. 8.

अगस्तिपूता (agasti-pūtā) *f.* the southern (direction) (*lit.* purified by sage Agasti) अगस्तिपूता दिग्दक्षिणाशा AbhidhāCin. 15; याम्या त्वगस्तिपूतापाची स्यादक्षिणावाची KośaKaTa. 1. 624.

अगस्तिप्रिय (agasti-priya) *adj.* dear to (the sage) Agasti अगस्त्याश्रममेतद्धि अगस्तिप्रियमुत्तमम् SkandP. vii(1). 285. 5.

अगस्तिप्रोक्त (agasti-prokta) *adj.* (view or opinion) expressed by Agasti अगस्तिप्रोक्ते 'अष्टभिर्भवति व्यक्तैस्तण्डुलो गौरसर्षपैः' DaṇḍaVi. 24. 3; 23. 22.

अगस्तिफल (agasti-phala) *n.* fruit of the tree *Agasti grandiflora* तात्रं तालफलं कुर्यादगस्तिफलमेव च MatsyaP. 96. 9; अगस्तिफलमशिक्षत् BhojanKu. 74. 11.

अगस्तिभवन (agasti-bhavana) *n.* name of a place (abode of Agasti) नरः । अगस्तिभवनं गत्वा मोदते VarāP. 150. 49; अगस्तिभवनं त्यक्त्वा मम लोकं तु गच्छति VarāP. 150. 50.

अगस्तिवचन (agasti-vacana) *n.* words or instruction of sage Agasti अगस्त्य (v. l. °स्ति)वचनाच्चैव जग्राहैन्द्रं शरासनम् Rāmā. i. 1. 34.

अगस्तिवट (agasti-vata) *m.* a banyan tree named after the sage Agasti who performed penance under it यस्मिन् वटे पुरा तप्तं तपः परमदुश्चरम् । मित्रावरुणपुत्रेण ... । बोधीन्यग्रोघ इत्याख्यो ह्यगस्तिवट एव च SkandP. iv(i). 66. 30.

अगस्तिवत् (agasti-vat) *adv.* in the manner of the sage Agasti सोम-वाहवदृढच्युतिवदगस्तिवदित्यध्वर्युः BaudhSS. iii. 465. 1; यज्ञवाहवदृढच्युतिवदगस्तिवदित्यध्वर्युः BaudhSS. iii. 465. 3; इध्मवाहवदृढच्युतिवदगस्तिवदित्यध्वर्युः BaudhSS. iii. 464. 4; आगस्त्येति होता । अगस्तिवदित्यध्वर्युः ĀpaSS. xxiv. 10. 9; HirSS. xxi. 3. 15; व्यार्षेयमु हैके । आगस्त्यदार्ढ्यच्युतैध्मवाहेति । इध्मवाहवदृढच्यु-तवदगस्तिवदिति ĀpaSS. xxiv. 10. 10; अगस्तिवदृढच्युतवदिध्मवाहवदित्यध्वर्युरिति कात्यायनः ViraMi. (Saṁskāra.) 641. 5.

अगस्तिशास्त्र (agasti-śāstra) *adj.* [f. -ā] [irr. for śāsita] ruled over or controlled by the sage Agasti अगस्त्य (v. l. स्ति)शास्तामभितः ... दिशं तु शिरांसि तेषां कुरुसत्तमानाम् MahāBhā. i. 184. 9.

अगस्तिसंहिता (agasti-saṁhitā) *f.* name of a work composed by the sage Agasti अगस्तिसंहितायाम् 'शुक्लपक्षेऽथ कृष्णे वा दीक्षा सर्वसुखावहा' ViraMi.(Samaya.) 264. 30; 268. 13; अगस्तिसंहितागौतमतन्त्रामाचनचन्द्रिकादिषु स्पष्टमिदम् BalamBha. i. 76. 11 (on 1. 21); iii. 190. 9 (on 3. 325)

अगस्तिसत्त्व (agasti-sattva) *n.* the *gomedā* jewel पिङ्गस्फटिकं गोमेदोऽगस्तिसत्त्वं (v. l. त्यं) तमोमणिः ParyāMu. 5. 10.

अगस्तिसंभव (agasti-sambhava) *adj.* sprouting from *Agasti grandiflora* पुष्पं चागस्तिसंभवम् VasiS. 46. 43.

अगस्तिसार (agasti-sāra) *m.* the essence of (the flowers of) *Agasti grandiflora* अगस्तिसारः सुखादुः BhojanKu. 33. 1.

अगस्तिसूत (agasti-sūta) *m.* name of a medicine prepared from mercury etc. उदरनाशनोऽयमगस्तिसूतः RaseCin. 9. 211 (210. 11)

अगस्तिसेवित (agasti-sevita) *adj.* [f. -ā] inhabited by (sage) Agasti यमः ... । प्रेतसत्त्वगती (v. l. अगस्तिसेविता)मेतां दक्षिणामाश्रितो दिशम् MahāBhā. iii. 160. 8.

अगस्तिहरीतकी (agasti-harītakī) *f.* name of a medicinal preparation (with myrobalan fruit as one of the major ingredients introduced by Agasti) मुनिमेषजं तु । अमोजनागस्तिहरीतकी KośaKaTa. 2. 4399; ओषधिः भैषज्यं अमृतं रसायनम् ... अगस्तिः हरीतकी (? अगस्तिहरीतकी) ... हारीतकी MahāVyu. 231. 9.

अगस्ती (agastī) *f.* [ŚākaṭāVyā. i. 3. 80] wife of (the sage) Agastya सूर्यस्य स्त्री सूर्या आ[?]अगस्त्यस्य अगस्ती PadMañ. on KāśiVr. on P. vi. 4. 149; लोपामुद्रा तु वरदा सा स्त्री (v. l. वरदागस्ती) KośaKaTa. 1. 772.

अगस्तीपत्र (agasti-pattra) *n.* leaf of the tree *Agasti grandiflora* अगस्तीपत्रतुलसीरसलेपश्च कृतजित् ĪśānSiPa. i. 40. 112.

अगस्तीय (agastiya-) [*denom.* from *agasti*] to act in the manner of sage Agasti (drinking the oceans) पातुं सेनासप्तार्णवीमिव । चक्रे तपःकृशी-योभित्तैरगस्तीयितुं स्पृहा PāṇḍaC. 9. 249; अगस्तीयितुमारमे युद्धाभौ प्रतिविष्णुना PāṇḍaC. 14. 134.

अगस्तीश्वर (agastīśvara) *m.* name of (a *liṅga* of) Śiva तत्र खत्वा प्रयत्नेन वृद्धागस्तीश्वरं विमुम् । (गच्छेत्...शिवलोकम्) SkandP. iv. 61. 177; iv. 25. 48.

अगस्त्य (agastyā) *m.* [DEBRU. p. 238; KāśiVr. on iv. 1. 105; JaineVyā. iv. 4. 138; CāndrVr. on ii. 4. 24; CāndraVyā. v. 3. 153; Sara-Kaṇṭhā.(Gr.) ii. 3. 4; GaṇP. 71. 63; GaṇRa. 3. 246; MugdhaBo. 4. 12 (41. 16)]; 1Aī seer of ṚV. i. 165-191 ii seer of the Kayāsubhiya hymn iii name of a Ṛṣi. (ṚV.) iv name of a Ṛṣi. (AV.) v name of a Ṛṣi. (YV.) vi composer of a specific Sāman vii name of a Ṛṣi. (SV.) viii name of a Ṛṣi. (Up.) ix name of the members of a gotra x name of a Ṛṣi-ancestor (*pravara*) xi name of a sage presiding over a syllable of Gāyatrī xii name of a Ṛṣi. of the syllable of a *mantra* of Viṣṇu Bi name of a sage (Epics, Purāṇas) ii name of a sage (Tantra) iii name of a brother of Agastya Ci name of a physician ii name of the author of a Smṛti work iii name of a poet 2A name of Śiva B name of a form of Viṣṇu 3 name of a Brahmarākṣasa 4 name of the star Canopus 5A name of the tree *Agasti grandiflora* B flower of *Agasti grandiflora* 6 name of a holy pond 7 path of Agastya, the southern direction 8 name of a *mantra* 1Aī seer of ṚV. i. 165-191 किं नो आतरगस्त्यु सखा सन्नतिं मन्यसे ṚV. i. 170. 3; i. 179. 6; अगस्त्यो नरां नृषु प्रशस्तः काराधुनीव चित्तयत्सहस्रैः ṚV. i. 180. 8; i. 184. 5; SarvaAnu. 1. 165., MimāKau. iii(1). 98. 13 (on i. 2. 51); 1Aii seer of the Kayāsubhiya hymn (ṚV. i. 165) अगस्त्यस्य कयाशुभीयुं शस्यम् TaiS. VII. v. 5. 2 = KāthS. 34. 4; MaiS. ii. 1. 8; KāthS. 10. 11; AitBr. 23. 16(604); PañcBr. ix. 4. 17; TaiBr. II. vii. 11. 1; JaimiBr. 1. 344; AitĀ. I. ii. 2. 16;